

Onderwerp Informatie ontwikkelingen vernieuwing sociaal domein

Steller L Bosdijk

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 45 Bijlage(n) 4

Ons kenmerk OS 13.3521695

Datum **21 FEB 2013** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In uw vergadering van 14 november 2012 heeft u ons in een motie verzocht

- de consequenties van het regeerakkoord op de gebieden van zorg, welzijn en sociale zaken in het eerste kwartaal van 2013 zoveel mogelijk in beeld te brengen, en
- de raad een voorstel te doen hoe we in Groningen op een sociale wijze met deze consequenties omgaan.

In onze brief van 30 november 2012 (BD 12.3390223) meldden wij u al dat de gevolgen en uitwerkingen van het regeerakkoord niet in één keer bekend zijn. Wij hebben toegezegd om u in het eerste kwartaal van 2013 te informeren over de consequenties op het gebied van zorg, welzijn en sociale zaken die al wel bekend zijn. Wij doen dat met deze brief en bijlagen.

In het tweede deel van de motie vraagt u ons een voorstel hoe we op een sociale wijze kunnen omgaan met de gevolgen van de rijksmaatregelen. Wij zijn bezig met de uitwerking van zo'n voorstel en doen dat ook in overleg met zorgvragers en aanbieders van zorg. Wij willen op een sociale manier omgaan met de gevolgen van de zeer aanzienlijke bezuinigingen die nu worden doorgevoerd, maar zullen er niet aan ontkomen dat het voorzieningenniveau zal moeten worden versoerd en burgers met een zorgvraag zullen dat merken. Voor de zomer 2013 zullen we u in ieder geval een schets voorleggen over het lokale en regionale zorglandschap.

Met deze brief willen wij u overigens ook informeren over een aantal andere actuele ontwikkelingen in het kader van de decentralisaties. Dan gaat het met name over recente afspraken die wij in regionaal verband hebben gemaakt over de voorbereiding op de decentralisatie jeugd. In deze brief besteden we achtereenvolgens aandacht aan:

1. gevolgen regeerakkoord
2. regionale samenwerking
3. (provinciaal) bestuursakkoord Jeugd 2013 – 2016

4. resultaat en vervolg Routekaart Transitie Jeugd.
5. passend onderwijs
6. de planning

U heeft in de voorbereiding op de decentralisaties – de transities – beleidskaders vastgesteld voor de vernieuwing van het sociale domein. De veranderingen zijn immers meer dan een overdragen van taken. In uw vergadering van 18 juli 2012 stelde u de *(Re-)visie zicht op uitvoering werk & participatie in Stad* (SZ 12.3141558) vast. Het college heeft onlangs tevens de houtskoolschets ‘Werk & Participatie’ voorlopig vastgesteld. Uw raad is over de contouren van de houtskoolschets en de participatiewet op 5 februari geïnformeerd. In uw vergadering van 31 oktober 2012 heeft u de visienota’s *Groningen voor elkaar* en *Jeugd: ieders zorg!* (OS 12.3252411) vastgesteld.

1. Gevolgen regeerakkoord

De Zorg voor Jeugd (wet op de Jeugdzorg) wordt per 1 januari 2015 overgeheveld naar gemeenten. Per 1 januari 2015 worden de (extramuraal) begeleiding en verzorging uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) naar de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) overgeheveld. Per 1 januari 2015 worden gemeenten verantwoordelijk voor een maatwerkvoorziening Inkomensondersteuning chronisch zieken en gehandicapten, die in de plaats komt van een 3-tal rijksregelingen¹. De huishoudelijke zorg wordt afgebouwd tot een inkomensafhankelijke maatwerkvoorziening waarvoor slechts 25% van het huidige budget beschikbaar zal zijn. In 2014 zullen deze wijzigingen al gelden voor nieuwe aanvragers. Per 1 januari 2014 worden maatregelen ingevoerd om instroom in de Sociale Werkvoorziening (SW) en de Wet Werk en Ondersteuning Jonggehandicapten (Wajong) te beperken.

Voor een goede vertaling van onze visie in beleid en uitvoering zijn we afhankelijk van wetgeving en daarover is nog geen definitieve duidelijkheid. Het kabinet heeft aangekondigd in maart 2013 meer duidelijkheid te verschaffen over de langdurige zorg en de gevolgen voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Het is dus nog niet goed mogelijk om een precies beeld te geven van de gevolgen voor de stad en onze burgers.

Om een goed beeld te kunnen schetsen van de consequenties voor onze inwoners zijn we afhankelijk van informatie van het rijk. Daaraan ontbreekt het nog. Zo weten we niet of slechts gedeeltelijk hoeveel van de huidige macro zorguitgaven in de stad worden besteed en hoe het precieze gebruik is van voorzieningen. De Vereniging Nederlandse Gemeenten en de rijksoverheid werken in de Transitiebureaus samen om de overdracht van taken te begeleiden. Langs die

¹ Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg), Compensatie Eigen Risico, de aftrekpost Speciale ziektekosten (SZK)

route moeten ook de gedetailleerde gegevens over budgetten, voorzieningen en gebruik aan ons beschikbaar worden gesteld.

Bezuinigingen

Het is wel mogelijk om een indruk te geven van de globale impact van de bezuinigingen op de (nieuwe) gemeentelijke taken:

- Jeugdzorg	-/- 15%
- Hulp bij de huishouding(WMO)	-/- 75%
- Begeleiding (AWBZ)	-/- 25%
- Verzorging (AWBZ)	-/- 25%
- Maatwerkvoorziening inkomensondersteuning	-/- 40%
- Extramuralisering Zorg Zwaarte Pakketten (ZZP) 1 – 4	
- Re-integratie en Sociale Werkvoorziening (Participatiewet)	-/- 20

De voorgenomen bezuinigingen op jeugdzorg en AWBZ-begeleiding en verzorging komen bovenop eerdere bezuinigingen uit het Lente-akkoord (PGB, vervoer en dagbesteding). Daarnaast hebben ook bezuinigingen op andere domeinen gevolgen voor individuele burgers en huishoudens. Niet alleen zijn de bezuinigingen aanzienlijk, maar op onderdelen ook tegenstrijdig. Het extramuraliseren van zorg maakt dat zorg aan huis moet worden geboden. Om (langer) thuis te kunnen blijven, is het doorgaans ook noodzakelijk hulp bij de huishouding te bieden en juist op die hulp wordt 75% bezuinigd.

We grijpen de decentralisaties aan om vernieuwingen in het sociaal domein en de zorg door te voeren. Daarmee kunnen we verkokering bestrijden, zorg dichtbij organiseren en perverse prikkels opheffen. Die vernieuwing zal echter niet genoeg zijn om het effect van de bezuinigingen op te vangen. Daarvoor is de omvang van de bezuinigingen te groot en het zal onmogelijk zijn bestaande voorzieningen voor alle zorgvragers zonder meer in stand te houden. Daarom is het van groot belang dat gemeenten voldoende beleidsvrijheid krijgen om voor de lokale situatie passende maatregelen en instrumenten te ontwikkelen.

Er wordt landelijk een Monitor Stapelingseffecten opgezet, i.s.m. het Centraal Bureau voor de Statistiek, het ministerie van Sociale Zaken en Werk en de grote steden (G32). Dit databestand moet over enkele maanden een beeld geven over de doelgroepen waar beleidsmaatregelen cumuleren.

In bijlage 1 hebben we een zo goed mogelijke inventarisatie gemaakt van de verschillende beleidsvoornemens uit het regeerakkoord. We hebben daarbij per regeling aangegeven op welke doelgroepen de maatregel effect kan hebben en welke voorzieningen door de bezuiniging in het geding komen.

Risico's

Niet alleen zijn de kortingen aanzienlijk, maar de afgelopen jaren is er ook sprake geweest van een aanzienlijke groei in het gebruik van jeugdzorg en AWBZ. De Raad voor het Openbaar Bestuur (Rob) en de Raad voor de financiële verhoudingen (Rvf) hebben in een advies naar aanleiding van het regeerakkoord uitgebreid aandacht besteed aan de financiële gevolgen en risico's voor gemeenten. De Raden onderschrijven in algemene zin de voordelen van decentralisering maar zij merken op 'dat aan de aard en de omvang van de voorgenomen decentralisatie en de daarmee gepaard gaande kortingen reële risico's zijn verbonden. De aanspraken van burgers op zorg zullen noodgedwongen moeten worden verlaagd. (...) Door de dominantie van sociale uitgaven op de gemeentelijke begroting dreigen andere noodzakelijke uitgaven onder druk te komen staan.'

Wij vinden de overheveling van taken op het gebied van zorg en welzijn goed, omdat gemeenten beter dan in het huidige stelsel samenhangend zorg en begeleiding kunnen bieden. Wij kunnen als lokale overheid makkelijker een beroep doen op de eigen kracht van zorgvragers en hun sociale netwerken, omdat we lokaal ook de instrumenten kunnen inzetten om begeleiding en zorg dichtbij te organiseren met inzet van inwoners. Maar de financiële en inhoudelijke risico's zijn aanzienlijk, omdat we tegelijkertijd moeten innoveren en bezuinigen in een heel kort tijdpad.

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft van het advies van de Rob en de Rfv gebruik gemaakt bij de inzet voor het overhedenoverleg. De VNG heeft er bij het kabinet op aangedrongen een onafhankelijk onderzoek te doen naar de afzonderlijke en cumulatieve effecten van decentralisaties werk, jeugdzorg, begeleiding en langdurige zorg². Wij hebben dat pleidooi van de VNG krachtig ondersteund, omdat ook wij ons zorgen maken over de randvoorwaarden waaronder deze grote overheveling van taken in het sociaal domein moet plaatsvinden.

Overleg met de rijksoverheid

In het overhedenoverleg van 28 januari 2013 is inmiddels afgesproken dat zo'n onafhankelijk onderzoek er vooralsnog niet komt. VNG en kabinet bereiden ook geen Bestuursakkoord voor. Er zijn wel andere afspraken gemaakt.

Het kabinet heeft een ministeriële commissie voor de decentralisaties in het sociale domein in het leven geroepen en met de VNG afgesproken dat aan de decentralisaties 'werkende weg' en gezamenlijk vorm zal worden gegeven. Gemeenten kunnen – via de VNG – vraagstukken en aandachtspunten bij die commissie inbrengen. In dat overleg kan worden besloten hoe eventuele knelpunten in gezamenlijkheid kunnen worden opgelost. Uit deze afspraak spreekt betrokkenheid en verantwoordelijkheidsgevoel van de rijksoverheid,

² http://www.vng.nl/files/vng/brieven/2013/brief_overhedenoverleg_0.pdf

maar wij zijn er nog niet helemaal gerust op: over de inhoud van de wetten en de gemeentelijke taken is nog geen volledige duidelijkheid, de budgettaire kaders voor de gemeente zijn nog niet bekend en ook het cijfermateriaal over cliënten en doelgroepen is nog lang niet robuust. Het tijdspad is krap. Om op 1 januari 2015 klaar te zijn voor de uitvoering, moeten we in het vierde kwartaal van 2013 kunnen beginnen met de operationalisering van het beleid en de inrichting van werkprocessen. In dat vierde kwartaal moeten we ook een besluit hebben genomen over de organisatie van de (regionale) uitvoering.

Wij zullen niet schromen om via de VNG, de VNG-commissies, het overleg in het verband van de G32-steden, de Transitiebureaus en rechtstreeks bij het departement knelpunten zichtbaar te maken en te agenderen³. Ook hebben we in een gezamenlijke brief van G4 en G32 aan de Tweede Kamer onze zorgen geuit over de bezuinigingen op de huishoudelijke zorg, de begeleiding en de persoonlijke verzorging.

2. Regionale samenwerking

De gemeenten in de regio werken constructief samen. Zowel op het terrein van de decentralisatie van AWBZ-taken als bij de decentralisatie Jeugd. We hebben daar een gemeenschappelijk belang om te voorkomen dat burgers die afhankelijk zijn van gespecialiseerde voorzieningen buiten de boot gaan vallen. Maar ook om te voorkomen dat bij aanbieders van gespecialiseerde zorg *overhead* en indirecte kosten enorm gaan toenemen. Die organisaties hebben nu immers alleen te maken met het indicatieorgaan van het zorgkantoor. Als gemeenten allemaal zelf hun systemen inrichten zal dat kostenverhogend werken.

Voor de decentralisatie van AWBZ-taken werken we in de voorbereiding samen op bijvoorbeeld de onderwerpen contractering en bedrijfsvoering, kwaliteit, vervoer en samenwerking met de zorgverzekeraars.

In de ontwerpwet voor het nieuwe jeugdstelsel is gemeentelijke samenwerking voorgeschreven. Die samenwerking wordt door de rijksoverheid niet in vaste vormen voorgeschreven, maar in september zal de rijksoverheid toetsen of en in welke mate de regionale samenwerking vorm heeft gekregen voor de uitvoering van specialistische taken. De VNG wil vóór 31 mei hierin inzicht hebben. In 2012 hebben we in de provincie Groningen dus al concrete voortgang geboekt in die samenwerking. In de hiernavolgende paragrafen geven we een toelichting op de resultaten.

3

http://www.vng.nl/files/vng/nieuws_attachments/2012/20121126_brief_g4_g32_zorgen_over_de_zorg.pdf

3. Bestuursakkoord Jeugd 2013 - 2016

In 2008 hebben de Groninger gemeenten en de provincie Groningen een Bestuursakkoord Jeugd voor de periode 2008 – 2012 gesloten om gezamenlijke ambities af te spreken op het gebied van zorg voor de jeugd en hebben we afspraken vastgelegd. De samenwerking onder dat Bestuursakkoord is door alle deelnemers positief gewaardeerd en we hebben besloten ook voor 2013 – 2016 te participeren in die samenwerking. Het convenant is voor u ter informatie als bijlage 2 bij deze brief gevoegd.

In de periode tot 2015 bereiden de gemeenten zich voor op de overheveling van taken die nu worden uitgevoerd door provincie, zorgverzekeraar en zorgkantoor. In deze periode werken we als Groninger gemeenten al intensief samen in de voorbereiding, maar we willen ook borgen dat de hulp en ondersteuning aan kinderen en jongeren gedurende de overgangsfase (2013 – 2015) gegarandeerd blijft en dat er een goede aansluiting in de keten is georganiseerd. In het convenant hebben we daar afspraken over gemaakt.

Het is vooral bedoeld ter stimulering van de koers die de partijen gezamenlijk zijn ingeslagen, maar ook om elkaar aan te spreken wanneer dat nodig is. In dit akkoord formuleren we een gedeelde visie van waaruit wij, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid, gezamenlijk met de provincie sturing geven aan de jeugdzorg totdat de verantwoordelijkheid is overgedragen van de provincie (en zorgverzekeraar en zorgkantoor) aan de gemeenten.

Het Bestuursakkoord is tot stand gekomen vanuit een samenwerking tussen provincie en de groninger gemeenten. Ten behoeve van de uitvoering van het Bestuursakkoord Jeugd 2013-2016 is een organisatie- en overlegstructuur opgezet: het Platform Jeugd. Het Platform Jeugd wordt gevormd door acht regiovertegenwoordigende wethouders en de gedeputeerde. Wethouder Visscher is lid van het Platform Jeugd. Dit Platform gaat ook als stuurgroep fungeren voor de uitwerking van de volgende fasen van de *Routekaart transitie zorg voor jeugd*.

4. Routekaart transitie zorg voor jeugd in Groningen

De komende jaren vindt een forse transformatie binnen het jeugdzorgstelsel plaats. Verantwoordelijkheden van het Rijk, provincie en zorgkantoren worden gedecentraliseerd naar de gemeenten. Gemeenten zijn straks verantwoordelijk voor de financiering en inkoop van alle vormen van jeugdzorg: de provinciale (geïndiceerde) jeugdzorg, de jeugdbescherming en jeugdreclassering, de gesloten jeugdzorg, geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (jeugd-ggz) en zorg voor jeugdigen met een licht verstandelijke beperking (jeugd-lvb), ggz in het kader van het jeugdstrafrecht (forensische zorg).

Met onze brief van 26 april 2012 (OS 12.3024792) informeerden wij u over de samenwerking met de provincie Groningen en de andere groninger gemeenten.

In het kader van die samenwerking is een *Routekaart transitieplan zorg voor de jeugd provincie Groningen* opgesteld.

De Routekaart is het gezamenlijke plan waarin de processtappen, de activiteiten en de planning zijn opgenomen. Hierin wordt nauw samengewerkt met zorgpartners, justitiële partners en het onderwijs.

In 2012 is door alle gemeenten en de provincie gewerkt aan de eerste twee stappen van de Routekaart. Dit heeft geresulteerd in negen inhoudelijke thema's voor de samenwerkingsagenda voor de Groninger gemeenten in 2013 en 2014. Het gaat hierbij om het beantwoorden van vragen als: hoe kunnen we zorgen voor goede en voldoende basisvoorzieningen waar ouders en jongeren terecht kunnen voor informatie, advies ondersteuning (zoals het CJG) in elke gemeente? Welke specialistische hulp is nodig? Hoe blijven we er goed voor zorgen dat kinderen veilig kunnen opgroeien en wat is er nodig als dit niet het geval is? Hoe kunnen we specialistische hulp in stand houden? Wat moeten we op provinciaal niveau blijven organiseren zodat ieder kind of gezin in de provincie de specialistische hulp krijgt die er soms nodig is? Hoe gaan we de inkoop of subsidiëring van al deze hulp regelen? Wat is de samenhang met Passend Onderwijs?

Wij zijn tevreden dat het is gelukt om met 23 gemeenten en de provincie overeenstemming te bereiken over een gemeenschappelijke agenda. Het resultaat van de stappen 1 en 2 van de routekaart is beschreven in *De rapportage stappen 1 en 2 Routekaart Transitieplan Zorg voor de Jeugd*. Die rapportage hebben wij als bijlage 3 bij deze brief gevoegd.

We onderscheiden twee soorten samenwerking: thema's waarin we gezamenlijk beleid formuleren en instrumenten ontwikkelen ten behoeve van lokale of regionale samenwerking en thema's waarin we ons ook voorbereiden op gezamenlijke uitvoering of gezamenlijk opdrachtgeverschap. Om deze thema's in de komende 2 jaar gezamenlijk met elkaar uit te werken wordt een gedegen programmaorganisatie voorgesteld. De sturing op de regionale samenwerking is belegd bij het Platform Jeugd, dat als stuurgroep optreedt.

In het kader van de routekaart is door Cebeon een inventariserend en beschrijvend onderzoek uitgevoerd naar het huidige jeugdstelsel. De resultaten van dat onderzoek zijn beschreven in *Foto Jeugdzorg Groningen 2012*. Het onderzoeksrapport is als bijlage 4 bij deze brief gevoegd. Het onderzoek is overigens nog niet volledig, omdat het nog moet worden aangevuld met gedetailleerde en harde gegevens over het aantal jeugdigen dat op de een of andere manier gebruik maakt van voorzieningen in het huidig jeugdstelsel. Die gegevens moeten voor alle gemeenten in Nederland uit landelijke databases worden geproduceerd. We hopen deze gegevens in het 1^e kwartaal van 2013 te ontvangen.

5. Wet Passend Onderwijs

Passend Onderwijs wordt wel de 4^e decentralisatie genoemd. Het Wetsvoorstel passend onderwijs is op 9 oktober 2012 door de Eerste Kamer aangenomen. Met ingang van 1 augustus 2014 krijgen scholen een zorgplicht en dat betekent dat scholen een passende plek moeten zoeken voor elke leerling. Schoolbesturen organiseren zich, ongeacht hun denominatie, in regionale samenwerkingsverbanden voor het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs. De organisatie en financiering van de zorg en ondersteuning aan leerlingen loopt via die samenwerkingsverbanden.

De landelijke indicatiestelling en de ‘rugzak’ voor individuele leerlingen verdwijnen. In plaats daarvan gaan de ondersteuningsmiddelen rechtstreeks naar de nieuwe besturen van de samenwerkingsverbanden. Deze moeten de ondersteuningsmiddelen verdelen over de scholen in hun regio. Zij moeten er daarmee voor zorgen dat voor elk kind een passend aanbod gedaan kan worden. Dus schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het bieden van passende ondersteuning en leggen dit vast in een ondersteuningsplan.

Het is voor gemeenten van groot belang dat er een verband is tussen de uitvoering van de gemeentelijke verantwoordelijkheid (wet op de Jeugdzorg) en de maatregelen en instrumenten die worden ontwikkeld in het kader van het passend onderwijs. Tegelijkertijd is de verantwoordelijkheid van gemeenten voor de uitvoering van het onderwijs beperkt. De enige formele rol is dat gemeenten en de regionale samenwerkingsverbanden van het onderwijs een *op overeenstemming gericht overleg* (OOGO) overleg moeten voeren over het ondersteuningsplan, alvorens dit bij de Inspectie onderwijs kan worden ingediend.

Gelukkig zien beide partijen – de schoolbesturen en de gemeenten – de waarde van een goede samenwerking en vind overleg plaats over de invoering van de wet Passend Onderwijs en de wet op de Jeugdzorg. In maart 2013 zullen wij u

op basis van een landelijke handreiking informeren over de actuele stand van zaken

6. Tot slot

Bij deze brief geven we u ook de planning zoals we die nu kunnen maken en in de wetenschap dat de planning op onderdelen zal worden bijgesteld. Zoals we in deze brief ook hebben aangegeven moet er nog veel duidelijk worden en we werken hard aan uitwerking en voorbereiding. Wij willen graag met u overleggen over de wijze waarop wij u optimaal kunnen informeren en betrekken.

Er staan aanzienlijke bezuinigingen en kortingen op stapel. We kunnen de omvang van die bezuiniging voor de stad nog niet precies in beeld brengen, maar het is duidelijk dat het huidige voorzieningenniveau niet kan worden gehandhaafd door de omvang van de bezuinigingen. Om een sociale stad te kunnen blijven, moeten we binnen die veel beperktere budgettaire kaders onze keuzen maken. Dan is het van groot belang dat de gemeente juist voor de meest kwetsbaren borg staat. Het zal ook heel anders moeten: inhoudelijke vernieuwing, vernieuwing van het vakmanschap van de beroepskrachten en nieuwe samenwerkingsvormen.

We gaan deze uitdaging aan met als doel: een sociale stad waarin iedereen naar vermogen mee kan doen en waarin niemand aan de kant hoeft te staan.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Planning en mijlpalen 2013 en 2014

Afhankelijk van de besluitvorming van het rijk zullen we u met regelmaat informeren over de stand van zaken van de wetgeving en onze projecten. In elk geval hebben we op hoofdlijnen onderstaande planning voor ogen.

Onderdeel van de vele stappen die we het komende jaar zetten is de betrokkenheid van inwoners, cliënt- en adviesraden en instellingen. Wij zien hen als belangrijke gesprekspartners, die mee hebben gedacht en meedenken in de projecten Toegang, Maatschappelijke Participatie, Arrangementen en Sociale Teams en in de inhoudelijke ontwikkelingen in het Jeugdstelsel en de AWBZ/WMO.

Vernieuwing Sociaal Domein - breed

Bijeenkomsten burgers, cliënt- en adviesraden en instellingen	juni 2013
Taskforce bestaande zorgvragers ⁴ 2015	januari 2014 - januari 2015
Proces (nieuwe) zorgvragers operationeel	januari 2015
<i>Maatschappelijke participatie</i>	
Brief aan de raad m.b.t. visie en richting maatsch. part.	juni 2013
Start nieuwe aanpak WWB'ers maatschappelijk actief	januari 2014
Gezamenlijk aanbod beschut/dagopvang gereed	januari 2015

Toegang

Brief aan de raad over nota Toegang Sociaal Domein	april 2013
Brief aan de raad over Toegang i.r.t. Stip/CJG	oktober 2013

Contractering

Brief aan de raad m.b.t. Contractering	april 2013
Start inkoop voor 2014	juni 2013
Wijze van contractering gereed voor uitvoering	maart 2014

Arrangementen

PGB beleid gereed	juni 2013
Start proces i.s.m. burgers en instellingen Arrangementen	mei 2013

Sociale Teams

Brief aan de raad 1 ^e stand van zaken Sociale Teams	nov-dec 2013
Maatschappelijke Kosten Baten Analyse gereed	zomer 2014

⁴ Per 1 januari 2015 wordt de gemeente verantwoordelijk voor de cliënten die nu al zorg en ondersteuning ontvangen. Die cliënten moeten, in het kader van de Kanteling en de beoogde Groninger Viertrap opnieuw beoordelen. Inclusief start-up, gegevensuitwisseling (van b.v. Zorgkantoor) en beoordeling is de looptijd max 1 jaar.

Passend Onderwijs

Besluitvorming procedure OOGO

Ondersteuningsplan onderwijs bespreken in OOGO

3^e kwartaal 2013

februari 2014

Jeugd:

Provinciale programmaorganisatie gereed

voorjaar 2013

Uitvoeringsorganisatie

De uitvoering van de decentralisaties vraagt om regionale samenwerking op het gebied van Jeugd en AWBZ/WMO. De decentralisaties zullen ook gevolgen hebben voor de uitvoeringsorganisatie van de gemeente Groningen.

Contouren uitvoeringsorganisatie gereed

oktober 2013

Bijlage 1 Overzicht regelingen & beleidswijzigingen in het sociale domein met inkomenseffect en een effect op takenpakket gemeenten⁵

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de belangrijkste regelingen in het sociale domein en de voorgenomen beleidswijzigingen die door gemeenten worden of gaan worden uitgevoerd. Deze tabel heeft u in mei 2012 ontvangen bij brief OS 12.3091555. Het schema is aangepast en ge-update aan de hand van het regeerakkoord kabinet Rutte II en de ons op dit moment daarover beschikbare informatie.

	Regeling	Doelgroepen	Diensten / Voorzieningen	Voorgenomen beleidswijzigingen met invloed op inkomen van huishoudens en op takenpakket gemeenten	Uitvoering
1.	Jeugdzorg, Passend onderwijs	Kinderen en jongeren 0-18 jaar en hun ouders met opgroei problemen, psychiatrische problematiek, criminaliteit, jeugd-licht verstandelijk gehandicapten (JLVG) (Groningen: ca. 7.800 kinderen en jongeren 0-18 jaar)	Vrijwillige en beroepsmatige jeugdhulpverlening, orthopedagogische begeleiding, jeugdbescherming, gesloten jeugdzorg en jeugdreclassering.	<p>De jeugdzorg wordt in 2015 gedecentraliseerd naar gemeenten. De decentralisatie omvat alle onderdelen: de jeugdzorg vanuit de provincie, de gesloten jeugdzorg vanuit VWS, de jeugd-GGZ vanuit de ZVW, de zorg voor lichtverstandelijk gehandicapte jongeren vanuit de AWBZ en de jeugdbescherming en jeugdreclassering van Veiligheid en Justitie. Deze decentralisatie wordt gecoördineerd op het ministerie van VWS.</p> <p><i>Passend onderwijs:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Meer kinderen en jongeren worden vanaf 1 januari 2014 opgevangen in het regulier onderwijs. - Minder medicalisering en verbijzondering van problemen. - Taakstelling Rutte I op passend onderwijs vervalst. - Op overeenstemming gericht overleg is verplicht. 	<p><u>Huidige situatie:</u> <i>Gemeente:</i> preventief jeugdbeleid</p> <p><i>Provincie:</i> vrijwillige jeugdhulpverlening, jeugdbescherming en jeugdreclassering,</p> <p><i>Zorgverzekeringen:</i> Jeugd-GGZ,</p> <p><i>Zorgkantoren:</i> Jeugd-GGZ en Jeugd-LVB.</p> <p><u>Vanaf 2015:</u> Uitvoering al deze vormen van jeugdzorg bij gemeenten.</p>

⁵ Basis: Onderzoek Nicis en Ecorys naar de stapelingeffecten van de bezuinigingen in het sociale domein d.d. 23 november 2011. Ge-update naar maatregelen kabinet Rutte II

	Regeling	Doelgroepen	Diensten / Voorzieningen	Voorgenomen beleidswijzigingen met invloed op inkomen van huishoudens en op takenpakket gemeenten	Uitvoering
2.	Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)	Zelfstandig wonende personen met een beperking (ouderen, chronisch zieken, gehandicapten of mensen met psychiatrische problematiek) (Groningen: ca 47.500 personen) ⁶	Woningaanpassingen, vervoersvoorzieningen, huishoudelijke hulp, dagopvang	<ul style="list-style-type: none"> - 2014: nieuwe cliënten geen recht meer op huishoudelijke hulp. Maatwerkvoorziening voor mensen die het echt nodig hebben, zonder netwerk en financiële draagkracht. - 2015: alle cliënten geen recht meer op Huishoudelijke hulp, 25% budget blijft over voor maatwerkvoorziening voor mensen zonder netwerk en financiële draagkracht. - Hulpmiddelen moeten worden hergebruikt, bezuinigingen 15 mln in 2015, 25 mln in 2016, 50 mln structureel vanaf 2017. - Scheiden wonen en zorg ZZP 1-4 geëxtramuraliseerd: toename woningaanpassingen, huishoudelijke hulp, vervoersvoorzieningen en dagopvang. <p>Lenteakkoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Besparing op thuiszorg, hogere eigen bijdrage. 	Gemeenten (WMO-loket)
3.	Algemene wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)	Personen die langdurige zorg en/of ondersteuning	Hulp bij persoonlijke verzorging, verpleging,	<ul style="list-style-type: none"> - In 2013 wordt het budget voor vervoer gehalveerd. - Nieuwe cliënten PGB komen pas na een jaar zorg 	<i>Indicatie AWBZ:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Centrum

⁶ Schatting op basis van landelijke aanname dat in de samenleving 25% kwetsbare inwoners zijn.

	Regeling	Doelgroepen	Diensten / Voorzieningen	Voorgenomen beleidswijzigingen met invloed op inkomen van huishoudens en op takenpakket gemeenten	Uitvoering
		<p>nodig hebben. <i>(In Groningen zijn er op 1 juli 2012 in totaal 9485 mensen die gebruik maken van AWBZ zorg, waarvan 3230 intramuraal en 6255 extramuraal. Van de extramurale cliënten heeft 37% de grondslag psychiatrie, 36% de grondslag somatiek, 14% verstandelijk gehandicapt, 8% lichamelijk gehandicapt, 2% zintuigelijk gehandicapt en 2% psychogeriatric)</i></p> <p><i>Bij intramurale cliënten ligt de verdeling anders: Grondslag somatiek 31%, psychogeriatric 21%, psychiatrie 18%, verstandelijk gehandicapt 18%, lichamelijk</i></p>	<p>begeleiding in het dagelijkse leven, behandeling van een aandoening of beperking, verblijf in een instelling, kortdurend verblijf.</p>	<p>in aanmerking voor toegang tot PGB, tenzij vooraf duidelijk is dat de ondersteuning zeer langdurig is. Ook onderzoekt het zorgkantoor vooraf of er geen passende zorg in natura beschikbaar is. Voor cliënten met alleen begeleiding en tijdelijk verblijf geldt het criterium van een indicatie van minimaal 10 uur. Dit criterium geldt niet voor cliënten die persoonlijke verzorging en verpleging ontvangen (al dan niet in combinatie met begeleiding)</p> <ul style="list-style-type: none"> - In 2014 vervalt extramurale dagbesteding (Begeleiding Groep) voor nieuwe cliënten - In 2014 vervalt het recht op extramurale Persoonlijke verzorging met een indicatie korter dan 3 maanden, en de gebruikelijke zorg (persoonlijke verzorging) wordt verhoogd van 60 naar 90 minuten per week. - In 2015 worden extramurale Begeleiding Individueel en extramurale Persoonlijke Verzorging overgeheveld naar de gemeente, met een budgetkorting van 25%. - Verpleging gaat vanaf 2017 naar de Zvw. - Vanaf 2015 blijft er een landelijk georganiseerde romp-AWBZ over voor ZZP5 en hoger (alleen intramurale zorg). - In 2016 wordt ZZP4 voor Verpleging & 	<p>indicatiestelling zorg</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bureau Jeugdzorg <p><i>Uitvoering AWBZ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorgkantoren (momenteel), vanaf 2015 landelijk zorgkantoor

	Regeling	Doelgroepen	Diensten / Voorzieningen	Voorgenomen beleidswijzigingen met invloed op inkomen van huishoudens en op takenpakket gemeenten	Uitvoering
		<i>gehandicapt 10%, zintuigelijk gehandicapt 2%.</i>		<p>Verzorging en Gehandicaptenzorg geëxtramuraliseerd.</p> <p>Uit het Lenteakkoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ZZP 1 t/m 3 worden geëxtramuraliseerd in de periode 2013- 2015 - Persoonsgebonden budget alleen bij indicatie 'verblijf'; - Wettelijke verankering persoonsgebonden budget; - Eigen bijdrage afhankelijk van vermogen (2013) - Taakstelling Rutte I op persoonsgebonden budget (€150 mln) vervalt. 	
4.	Inkomensondersteuning chronisch zieken en gehandicapten: Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten, Compensatie Eigen Risico, belastingaftrek voor bijzondere ziektekosten en Tegemoetkoming Specifieke Zorgkosten	Chronisch zieken en gehandicapten	regelingen voor tegemoetkoming in de hogere ziektekosten en gebruik van het eigen risico ten gevolge van een chronische ziekte of handicap.	Inkomensondersteuning chronisch zieken en gehandicapten: de bestaande regelingen (Wtcg, CER, belastingaftrek specifieke zorgkosten en tegemoetkoming specifieke zorgkosten) worden gedecentraliseerd naar gemeenten, mogelijk ondergebracht in Wet bijzondere bijstand, Wmo of een nieuwe wet. Hiervoor komt structureel 760 miljoen euro beschikbaar (wordt vrijgemaakt uit bestaande regelingen).	
5.	Wet Werk en Bijstand (WWB)	Personen (langdurig) zonder werk.	Uitkering en toeleiding naar werk/maatschappelijke	- De huishoudinkomenstoets is afgeschaft en wordt per 1 januari 2015 vervangen door een	Gemeenten

	Regeling	Doelgroepen	Diensten / Voorzieningen	Voorgenomen beleidswijzigingen met invloed op inkomen van huishoudens en op takenpakket gemeenten	Uitvoering
		<p><i>(Groningen: per 1 januari 2013 maken 9.079 hoofd cliënten gebruik van de WWB-regeling)</i></p>	<p>participatie</p>	<p>huishouduitkeringstoets. Deze voorkomt dat binnen een huishouden sprake kan zijn van een stapeling van uitkeringen. Dit zal leiden tot een daling van inkomsten van de huishoudens waar deze stapeling plaats vindt. In tegenstelling tot de huishoudinkomenstoets wordt loon niet verrekend met de uitkeringen binnen een huishouden. Het loont dus om aan het werk te gaan. De taakstelling bedraagt vanaf 2015 80 miljoen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grens van 110% voor inkomensondersteunende regelingen. Categoriele bijzondere bijstand voor gezinnen met kinderen in de vorm van Stadspas/aanvullende zorgverzekering kan worden verruimd. De grens van 110% voor inkomensondersteunende regelingen (ingang 1-1-2012) heeft er toe geleid dat er minder mensen voor onze inkomensondersteunende regelingen in aanmerking komen. De verruiming op het gebied van de Stadspas (december 2012) zorgt er voor dat weer meer mensen gebruik mogen maken van deze regeling. - Jongeren tot 27 jaar geen recht op voorschot gedurende 4 weken na melding. - Per 1 januari 2012 is Wet Investeren in Jongeren overgaan in de WWB. 	

	Regeling	Doelgroepen	Diensten / Voorzieningen	Voorgenomen beleidswijzigingen met invloed op inkomen van huishoudens en op takenpakket gemeenten	Uitvoering
			Invoering van de algemene arbeids- en re-integratieplicht en striktere handhaving van WWB-verplichtingen.	<ul style="list-style-type: none"> - Er komt één participatiewet die de WWB, WSW en een deel van de Wajong samenvoegt, in te voeren per 1 januari 2014. (Voorheen Wet werken naar vermogen.) Gemeenten beschikken vanaf 2014 over een gebundeld re-integratiebudget. Voor de hele doelgroep zal een systeem van loondispensatie geïntroduceerd worden. Geen nieuwe instroom in de WSW. Beperkte instroom in de Wajong. Hierdoor neemt de groep waar de gemeente verantwoordelijk voor is toe. Tegelijkertijd is er minder re-integratiebudget voor gemeenten beschikbaar. Een aantal instrumenten: loondispensatie, beschut werken (als voorziening) en een quotum voor werkgevers. - Om de naleving van de WWB-verplichtingen te verbeteren wordt de handhaving strikter. Als klanten zich niet aan hun verplichtingen houden heeft dit gevolgen voor hun uitkering. De ontheffing voor de arbeidsplicht van alleenstaande ouders komt te vervallen. Zij zullen dus ook aan hun re-integratieverplichtingen moeten voldoen. Het niet naleven van deze verplichtingen heeft ook gevolgen voor hun uitkering. 	
6.	Armoedebeleid	Mensen die te maken hebben met armoede, bijv.		<ul style="list-style-type: none"> - De mogelijkheden voor individuele bijzondere bijstand (van daadwerkelijke kosten) worden 	

	Regeling	Doelgroepen	Diensten / Voorzieningen	Voorgenomen beleidswijzigingen met invloed op inkomen van huishoudens en op takenpakket gemeenten	Uitvoering
		mensen die langdurig in de WWB zitten zonder zicht op verbetering, gezinnen met kinderen en een laag inkomen, bijzondere aandacht voor werkenden met een laag inkomen en ouderen met klein pensioen.		<p>verruimd</p> <ul style="list-style-type: none"> - de mogelijkheden voor categoriale bijzondere bijstand (aannemelijke kosten) worden beperkt. - Categoriale bijzondere bijstand voor gezinnen met kinderen in de vorm van aanvullende zorgverzekering en stadspas voor culturele/ maatschappelijke/ sportieve voorzieningen kan worden uitgebreid. - De overheidssteun aan het Jeugdsportfonds Nederland wordt verlengd (2015 en 2016) en de Sportimpuls wordt structureel verhoogd. - Tot slot wordt de langdurigheidstoelage in de WWB vervangen door een individuele toeslag voor personen die langdurig van een laag inkomen rond moeten komen zonder zicht op verbetering. <p>Voor dit pakket wordt structureel 100 miljoen vrijgemaakt.</p>	
7.	Wet werk en arbeidsondersteuning Jonggehandicapten (wet Wajong)	Jonggehandicapten (3.480 Wajongers)	Ondersteuning bij het vinden van werk bij een reguliere werkgever en (aanvullende) uitkering.	<ul style="list-style-type: none"> - Vanaf 1-1-2014 wordt de toegang beperkt tot volledig en duurzaam arbeidsongeschikten. (indicatie en uitvoering door UWV). - Huidige Wajongers worden niet herkeurd en er vindt geen verlaging plaats van de uitkering voor de bestaande groep Wajongers. - Wordt overgeheveld naar Participatiewet (uitvoering door gemeenten) 	UWV (indicatie en uitvoering)

	Regeling	Doelgroepen	Diensten / Voorzieningen	Voorgenomen beleidswijzigingen met invloed op inkomen van huishoudens en op takenpakket gemeenten	Uitvoering
8.	Wet sociale werkvoorziening (WSW)	Personen met een lichamelijke verstandelijke of psychische handicap. <i>(Groningen: Op 1 januari 2013 maken 1.557 personen gebruik van de WSW regeling. Deze groep is onder te verdelen in 1.394 SW-ers en 163 personen die begeleid werken. Dit is exclusief de wachtlijst.)</i>	Sociale werkvoorziening voor personen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische handicap.	<ul style="list-style-type: none"> - Beperking per 1-1-2014 tot werknemers die alleen in een beschutte omgeving kunnen werken. - Overige personen stromen in in de Participatiewet. 	Gemeenten en SW-bedrijven
9.	Inburgering	<i>Inburgering:</i> Migranten en asielzoekers. <i>(Groningen: ca. 20.000)</i> ⁷	<i>Inburgering</i> Inburgering in de Nederlandse samenleving.	<i>Inburgering:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Inburgeringsplichtigen zijn vanaf 1 januari 2013 zelf verantwoordelijk voor hun inburgering. Hiervoor kunnen ze een lening afsluiten bij de DUO. Deze lening moeten ze vervolgens aflossen. In het geval van asielzoekers wordt de lening na het slagen voor het inburgeringsexamen kwijtgescholden. 	<i>Inburgering:</i> Gemeenten

⁷ Bron: Gronometer